

Ecologisch bermbeheer

Op nu.nl verscheen een interessant artikel waarvan een samenvatting is gemaakt. Het volledige artikel is te lezen op www.nu.nl/klimaat/6152349/stikstofcrisis-in-de-berm-bloemen-en-vlinders-verdwijnen-langs-de-weg.html

Bloeiende bermen als knooppunt voor natuur

Gezonde wegbermen in het dichtbevolkte Nederland kunnen een unieke rol kunnen spelen voor de ecologie. Veel land wordt intensief gebruikt voor landbouw en bewoning. Officiële natuurgebieden zijn vaak bossen, heidevelden of open water - waar heel andere soorten leven.

Dijken en bermen kunnen als 'kruidenrijk grasland' een overgebleven leefgebied vormen voor specifieke planten en dieren, en zo een ecologische verbinding door Nederland vormen, pal naast het wegennetwerk.

Dat is ook in EU-verband de afspraak: voor 2030 moet minstens 10 procent van het landelijk gebied ecologisch waardevolle '[blauw-groene dooradering](#)' worden.

Gemeenten die in Nederland een bijdrage willen leveren aan biodiversiteitsherstel, zouden een sport moeten maken van ecologisch bermbeheer. Dat zeggen de nationale kampioenen in die sport tegen NU.nl.

Die bermkampioenen zijn André van Kleinwee en Jaap Mekel. Van Kleinwee is stadsecoloog van de gemeente Gouda en werd in 2020 bekroond tot [BovensteBeste BermBeheerder](#). Dat is een [tweejaarlijkse prijs](#) van de Vlinderstichting.

Mekel is zijn opvolger; hij won vorig jaar de tweede editie. Mekel geeft trainingen in ecologisch maaibeheer aan diverse gemeenten, van Hoogeveen tot Oss. Zulk bermbeheer, met oog voor wilde bloemen en bijen, kan op groeiende belangstelling rekenen sinds [zes jaar geleden](#) berichten over de dramatische achteruitgang van insecten doordrongen.

Het 'geheim van Gouda': twee keer per jaar maaisel afvoeren

De voornaamste sleutel tot biodiversere bermen is 'verschralen', zegt Van Kleinwee. Dat betekent dat [maaisel niet moet blijven liggen](#), maar wordt afgevoerd. De hoeveelheid stikstof in bermen neemt dan iets af, waardoor een veel groter aantal (bloeiende) planten er naast elkaar kan overleven.

Gouda is een uniek voorbeeld, omdat zulk beleid er al meer dan veertig jaar bestaat. "Wij zijn in 1980 begonnen met twee keer per jaar maaien en afvoeren", vertelt Van Kleinwee, die al sinds dat jaar in dienst is. "Mijn voormalige chef had een vooruitziende blik en wilde dat we anders omgingen met openbaar groen."

Laat altijd wat planten staan, ook na de zomer

Net als de Vlinderstichting is Mekel daarom voorstander van gefaseerd maaien: op korte afstand verschillende vakken in verschillende maanden maaien: een deel in april, een deel in juli en een deel in september. En dan het liefst met kleine, lichte machines zoals maaibalken, in plaats van zware trekkers. Die rijden de kruidlaag kapot en verdichten de bodem.

Door gefaseerd te maaien, blijft er altijd iets in bloei, zodat er voedsel is voor bijen, vlinders en zweefvliegen. Bovendien moet na de bloei de zaadvorming nog plaatsvinden.

Dieren hebben bovendien schuilplekken nodig. Het gaat niet alleen om bloemen en bijen, maar ook om krekels, cicades en sprinkhanen, rupsen die moeten verpoppen, om grote aantallen loopkevers, huisjesslakken, bruine kikkers en egels.

Al die soorten zijn afhankelijk van levende bermen, met voldoende hoge planten. In die overstaande vegetatie zit ook het wintervoedsel voor kleine vogels: de zaden, slakken en insecten.

Anthonie Stip van de Vlinderstichting heeft nog tips voor gemeenten: "Wees bestand tegen alle groene promopraatjes die op je afgevuurd worden. Er is veel greenwashing bij." Dat betekent volgens Stip dat ambtenaren zicht moet houden op wat er daadwerkelijk in de bermen gebeurt. "Dat zorgt ervoor dat een aannemer z'n best moet blijven doen, en niet weggkomt met smoesjes."

Stip adviseert tot slot om de flora en fauna eens te laten inventariseren. "Dan weet je wat er vliegt en groeit, en kun je daar rekening mee houden."

Visie LADA

Met de biodiversiteit in Hollands Kroon is het slecht gesteld. Met het instellen van het Deltaplan Biodiversiteit is een aanzet gegeven voor een actief beleid om de biodiversiteit in de gemeente te vergroten. Om dit verantwoord uit te voeren en tot een succes te maken is het noodzakelijk dat er deskundigheid in de organisatie van Hollands Kroon komt.

Het onderhoud van de bermen zou overgedragen kunnen worden aan de groenploegen van Landschap Noord-Holland, die daar ervaring mee hebben.

Fractievoorzitter Henk van Gameren: "Ik doe liever mee aan een kampioenschap ecologisch bermbeheer dan aan een kampioenschap tegelwippen, waarvoor ook nog eens een vrachtwagen gaat rondrijden om de tegels op te halen."